

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tær at fingið viðgjordan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurín, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Løgfrøðingur- in:

Ónøgd við keyptan lut

Nú ein dagin var eg inni í einum handli í Havn og keypti ein lut, ið kostaði út við kr. 600,—.

Av ymsum orsökum kundi eg ikki nýta hendan

lut, m.a. tí stóddin ikki passaði til endamálið, og eg fór tí aftur við lutinum. Jú, tað var alt í lagi, teir tóku lutin inn aftur, men í staðin fyri at fáa peningin aftur, fekk eg bert eina so-nevnda kredit-notu.

Hetta var ein handil, ið eg ikki so ofta komi í, kanska ikki aftur fyrr enn um fleiri ár, so eg fái ikki gjørt stórvegis nýtslu av hesi kredit-notu.

Spurningur min er tí hesin: Hevur ein handil

loyvi til bert at geva eina kredit-notu aftur?

Við kreditnotum er tað so, at tær kunnu einans nýttast í teimum handlum, haðani tær eru. So í minum føri kann eg kanska ikki nýta hana fyrr enn um fleiri ár, og tá er peningurin helst ikki nógv verdur.

Í Danmark er eitt orðatak, ið ofta verður nýtt, sum ljóðar nakað sum »Fuld tilfredshed, eller pengene tilbage«. Er hetta ikki galdandi fyri føroyskar handlar?

Um tað kann vera rætt, at handilin ikki kann geva mær peningin aftur, er spurningurin um eg ikki heldur skuldi havt lutin, í staðin fyri at bera hann aftur. Tí sjálvt um eg ikki kann nýta hann, er hann kanska eins góður og eitt fyri meg virðisleys pappír.

spurin

Tygum kunnu ikki krevja at handilin gongur aftur, tí tann luturin tygum keyptu var lýtaleystur, uttan brek. Tað at luturin var ónýttuligur hjá tygum kann ikki leggjast seljaranum til last, uttan so at hann beinleiðis hevur garanterað, at stóddin var tann rætta til endamálið, og tygum kunnu prógva, at hetta er gjørt.

Tygum eru sostatt bundin av keypinum og hava ongan rætt at krevja pengarnar aftur — heldur ikki nýttist seljarin at givið tygum kredit notu.

Nakað annað er, at tað í dag er vordin ógvuliga vanligur solupolitikkur at lata fólk pengarnar aftur um tæy ikki eru nógd við vörurnar.

Tann handlandi kann halda seg til reglurnar í keypilógini og er henda galdandi, um ikki avtalað er gjord um annað. Ráðiligt er tí at spyrja seg fyri aðrenn keypt verður, um roknast kann við, at ein kann fáa pengarnar aftur, um nú t.d. lampuskermurin vitir seg ikki at rigga so væl heima í stovuni, sum hann gjordi í handlinum.

Turið

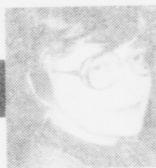
Sosialráðgevarin:

Skal drongur mín gjalda?

Fyri trimum árum síðan gekk drongur mín í skula,

Eyðun Joensen, salarfrøðingur

Marjun Sigurðsdóttir, sosialráðgevi

Marner Jakni

Turið Debes Hentze, lögfrøðingur

meðan eg arbeiddi. Vit buðu saman og livdu nærum bert av tí eg forvann.

Tá eg varð við barn, noyddist eg at gevast við arbeiðnum, og hetta forði við sær, at eg ikki fekk goldið skatt min.

Nú er drongur min liðugur við lestratíðina og vit liva »pappirsleyst« saman. Eg eri heima og ansi heimi og barni, og havi higartil ikki fingið eitt oyra frá tí almenna.

Drongur min hevur væl av lestraraskuld, og afturat tí eisini gamlan skatt, sum hann stríðist við at gjalda aftur.

Er tað rætt, at hann skal gjalda min skatt umframt sína egnu skuld, tí eg havi ongar pengar at gjalda við?

Ber til hjá mær at sleppa undan skattinum, og um so er, hvussu skal eg bera meg at?

Hvat hendur um vit giftast?

Heimagangandi

Tá ið tit eru gift, heftir drongur tygara ikki fyri

Læknin:

Pínu í huppinum

Eg eri 49 ára gomul kona, sum hevði seinastu mánasjúkuna, tá eg bert var 40 ár.

Seinastu tíðina havi eg dagliga havt pínu fyri rørinum og vinstrumegin huppin. Henda pínan kemur bráðliga, men fer líka so skjótt burtur aftur. Tað bæði sviður og pínur, og eisini havi eg ilt fyri lendunum.

Eg havi ikki verið hjá lækna í fleiri ár, so eg haldi tað vera bytt at fara nú, um einki er áfátt.

Halda tygum, at hetta kann vera nakað álvar-samt?

S.

Pínan, sum er vinstrumegin í huppinum kann koma frá tjúkkarninum, og tí vildi eg hildið, at rættast hjá tygum var at fara til læknan. Tað er ógjorligt at siga um hetta er álvarsamt, so einastu ráðini eg kann geva er, at fáa hetta kannað.

M.S.

skuld tygum hava. Annað er so um tit eiga felags ognir, so kann skattavaldið gera utlegg í tygara parti av ognini.

Skuldin fellur ikki burtur fyri tí, um tit giftast, men tað er framvegis í tygara lön og tygara ogn, teir kunnu taka av, tá ið tað er skuld tygum hava átið tygum, aðrenn tit giftast.

Um tygum ætla at søkja um skattalættan, skulu tygum skrivað til líkn-ingarnevndina í kommununi, tygum búgva í og til Landsstýrið.

Brævið til Landsstýrið skulu tygum senda til Líkningsráð Foroya, Yviri við Strond 17, 3800 Tórshavn.

Viðmerkjast skal, at tað er min roynd, at tað er ógvuliga torført at fáa skatt strikadan eisini um talan er um t.d. longri verandi sjúkur ella aðrar serligar umstøður.

Tygum kunnu tó altíð royna.

Marjun

Likamlig orsök?

Kann tað vera ein likamlig orsök til, at eg ikki longur havi áhuga fyri at vera saman við manni minum.

Eg eri komin upp í árin, tó ikki so mikið, at skiftis- arini eru komin.

Kortini er tað eins og eg havi mist allan áhuga fyri manninum, sum ikki sigur seg skilja, at tað er so vordíð við mær.

Eg eri góð við mannin, men eri eins og uppbrúkt, hóast eg kenni meg væl fyri annars.

Havi eg møgulega likamliga sjúku, sum ger, at eg einki kenni fyri samlivinum meira?

A.

Hetta er rættuliga vanligt fyrbrigdi hjá kvinnum, serliga tá tær koma í skiftisaldurin, men kann eisini vera hjá yngri kvinnum.

Orsokirnar kunnu vera so fjolbroyttar og kunnu koma av likamligum sjúku, men hetta er tó ógvuliga sjaldsamt. Oftast eru tað sinnisligar grundir fyri, at ein kennur tað soleiðis, sum tygum skriva.

Tygum siga, at tað kenst sum at vera uppbrúkt, og hetta er vanligt í skiftisárinum, tá likamligar broytingar fara fram, sum kunnu geva trupulleikar í samlivinum, so sum tygum greiða frá, at áhugin fyri samlivinum verður burtur.

Hvat tygum kunnu geva við hetta eri eg ikki forur fyri at siga, tá eg ikki kenni orsokina til, at hetta er so, eins og eg ikki veit, hvussu gomul tygum eru.

Tygum skulu tí fara til læknan, tí góður møguleiki er fyri at fáa hjalp, um tygum ikki hava havt hetta fyrbrigdi ov leingi.

MS.

um nøvn

Felagið Dagrøkt

27. mai varð Felagið Dag-røkt stovnað. Felagið er stovnað av kvinnum, sum hava børn í dagrøkt hjá Tórshavnar Kommununi.

Í nevndina koma: Marjun Midjord, formaður og skrivari. Jórún Splidt Johannesen, næstformaður. Hanna Ludvig, kassameistari, og nevndarlimir eru: Judith Petersen og Tórgerð Petersen.

Andlát

14. mai andaðist Æta Davidsen, Æðuvík 74 ára gomul.

20. mai andaðist Jørmund Djurhuus, Morkranes, 30 ára gamal.

24. mai andaðist Johannes Eysturlið, Tórshavn, 83 ára gamal.

26. mai andaðist Birgitte Rasmussen, Klaksvík, 79 ára gomul.

Ringir tú til Sosialin spyr vinarliga eftir Dagný, sum tekur sær av spurningum undir hesum teiginum

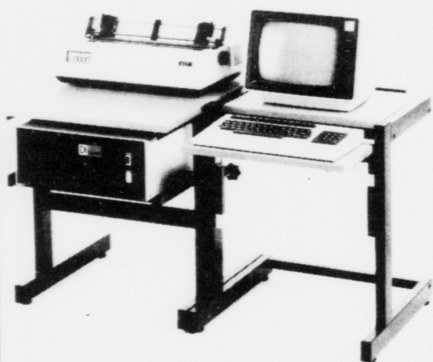

Tit ringja

Sosialurín,
tlf. 11820

— vit skriva

EDV á donskum

Skattadeildin hevur nú lagt um til EDV. Sostatt skuldi verið lættari at fingið nágreinligar upplýsingar um veruliga gjaldsstøðu sína, men hvussu ber tað til at kontourritið, ið ein fær frá skattadeildini, er skrivað á donskum? Dugir EDV-tólið bert danskt, ella er tað veruliga so, at skattadeildin hevur fingið sær hjalp úr Danmark til at gera programmin? Vit hava jú — sambært bløð, útvarp og ymsu datastovnar — avbera framkomnar datamenn í Føroyum, og teir skuldu væl verið forir fyri at gjørt eitt tilíkt program — á føroyskum. Ella hvussu?

Torbjorn Poulsen, landsstýrismáður sigur, at tá spyrjarin hevur fingið kontourtrit, sum er orðað á donskum, so er hetta bert ein byrjan til ta tænstu, sum Skattadeildin um stutta tíð fer at veita borgarum. Hetta er sostatt ein kladda, kunnu vit siga. Skattadeildin hevur fyri stuttum sett ein deildarleiðara á Gjaldstovuni, sum skal hava til uppgávu at fáa EDV skipanina soleiðis broytta, at oll brot og upplýsingar frá EDV tolnum, verða orðað á føroyskum.

At brot higartil hava verið orðaði á donskum, kemur av, at tann programmorurin, sum gjordi skráðina hjá Gjaldstovuni, er dani.

Skattgjaldari

Dag.